

Силабус курсу Основи когнітивної лінгвістики

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-наукова програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки – 4, семестр – 8
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Мова викладання: англійська
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

канд. філол. н., доц. **Ярема Оксана Богданівна**

Контактна інформація

oksana.yarema.05@gmail.com +380979216121

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Основи когнітивної лінгвістики» є формування в студентів базових знань про теоретичні основи одного із найважливіших напрямів сучасної лінгвістики - когнітивною лінгвістикою. Основними завданнями вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи когнітивної лінгвістики» є ознайомити студентів із основними особливостями взаємозв'язку мови й мовлення з когнітивними процесами в ментальному лексиконі; опрацювати концептуальні положення когнітивної лінгвістики, витлумачити специфіку їхнього функціонування; визначити й охарактеризувати науково-теоретичні засади когнітивної фонетики, когнітивної граматики та когнітивної семантики; сприяти подальшій ефективній імплементації здобутих студентами знань у навчальному процесі та впродовж майбутньої викладацької діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Модуль	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Theoretical fundamentals of cognitive linguistics	Знати історію розвитку когнітивної лінгвістики та основні напрямки й теоретичні положення, розуміти та вміти пояснити зв'язок між основними термінами когнітивної лінгвістики та дефінітивно оформити ключові	Усне опитування, індивідуальні завдання, анотування праць визначних когнітивістів.

		ПОНЯТТЯ.	
6/4	2. Conceptualization and categorization	Знати основні категорії та постулати когнітивної лінгвістики, вміння розмежовувати когнітивну і мовну картини світу, характеризувати структуру концепту, концептосфери та номінативне поле концепту. Вміння охарактеризувати національну специфіку концептів та виокремити їх диференційні ознаки.	Виконання практичних завдань. Групова робота, реферування матеріалу.
6/4	3. Cognitive approach to lexical semantics	Знати особливості семантико-когнітивного аналізу концептів, методи опису значень і концептів, вміння визначити семантику мовних засобів, що утворюють номінативне поле концепту, уміння здійснити цілісний семантико-когнітивний аналіз.	Виконання вправ, оформлення концептуальних карт, групова проєктна робота.
4/4	4. Cognitive approaches to grammatical form	Знати основні положення та засади теорій когнітивної граматики, аналізувати когнітивні моделі морфології та синтаксису, вміння характеризувати ідіоматичні сполучення як конструкти.	Виконання завдань, оформлення концептуальних карт, навчальних роликів

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК3	Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, працювати в

	команді.
ЗК10	Здатність користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями у швидкоплинних умовах сьогодення
ФК3	Здатність здійснювати письмове та усне спілкування іноземною мовою у різних регістрах, відповідно до жанровостильових різновидів з метою розв'язання комунікативних завдань.
ФК6	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК9	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати
Програмні результати навчання	
ПРН7	Вміти аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН12	Вміти критично аналізувати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції сучасної лінгвістики та методики навчання англійської мови, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН15	Володіти прийомами і методами здійснення інформаційно-аналітичної діяльності, зокрема збирати інформацію, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати, інтерпретувати, доопрацьовувати та застосовувати у власній професійній діяльності.

Літературні джерела

1. Croft W., Cruse A. *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press, 2004. 356 p.
2. Derrida J. *Of Grammatology*. Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press. 1977. 360 p.
3. Evans V. *A Glossary of Cognitive Linguistics*. Edinburgh : Edinburg University Press. 2007. 251 p.
4. Evans V., Green M. *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. 851 p.
5. Geeraerts Dirk, Rene Dirven, John R. Taylor *Cognitive Linguistics Research*. Mouton de Gruyter Berlin-New York, 2006. 459 p.
6. Lakoff G. *Women, Fire, and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: University of Chicago Press. 1987. 632 p.
7. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we Live by*. Chicago: University of Chicago Press. 1980. 242 p.
8. Lamb S. M. *Pathways of the Brain. The Neurocognitive Basis of Language*. Amsterdam: John Benjamins. 1999. 418 p.
9. Langacker R. W. *Concept, Image, and Symbol. The Cognitive Basis of Grammar*. Berlin: Mouton de Gruyter. 1990. 395 p.
10. Langacker R. W. *Foundations of Cognitive Grammar Vol. 2: Descriptive Application*. Stanford: Stanford University Press. 1991. 628 p.
11. Langacker R. W. *Foundations of Cognitive Grammar Vol. 1: Theoretical Prerequisites*. Stanford: Stanford University Press. 1987. 540 p.
12. Rosch E. Natural categories. *Cognitive Psychology*. 1973. No. 4. Pp. 328-350.

13. Sweetser E. From etymology to pragmatics: Metaphorical and cultural aspects of semantic structure. Cambridge University Press. 1996. 188 p.
14. Talmy L. Force dynamics in language and cognition. *Toward a cognitive semantics*. Vol. 1. Concept structuring systems. Cambridge, Mass.: MIT Press, 2000. P. 409-470.
15. The Cognitive Linguistics Reader / V. Evans, B.K. Bergen, J. Zinken (eds.). London : Equinox Publishing Ltd., 2007. 988 p.
16. The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics / D. Geeraerts, H. Guyckens (eds.). Oxford: Oxford University Press, 2007. 1365p.
17. Бацевич Ф.С. Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси 2009. 192 с.
18. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков. М., 1999. 783 с.
19. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М., 1996. 416 с.
20. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / ред. І.С.Шевченко. Харків: Константа, 2005. 356 с.
21. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні : навчальний посібник/ Н. В. Слухай, О. С. Снитко, Т. П. Вільчинська. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. 367 с.
22. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : “Прем’єр”, 2008. 332 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, не приймаються. Роботи, які здаються із незначним порушенням термінів, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять зазвичай є обов’язковим компонентом навчання. За об’єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі або дистанційно за погодженням із керівником курсу.
- **Поточний контроль:** Усне опитування в ході лекцій та практичних занять, перевірка завдань (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на практичних заняттях.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модулі 1-4 усне опитування, завдання	60
ІНДЗ (модулі 1-5)	20
Підсумкове тестування (модулі 1-4) – тести, завдання	20
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом